

ETIČKI KODEKS
NEPOSREDNIH NOSITELJA
ODGOJNO-OBRAZOVNE
DJELATNOSTI
OSNOVNE ŠKOLE „CENTAR“

Rijeka, veljača 2024.

Na temelju članka 58. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine“ br. 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 16/12, 86/12, 94/13, 136/14 - RUSRH, 152/14, 7/17, 68/18, 98/19, 64/20 ,151/22 i 156/23), te članka 187. Statuta Osnovne škole „Centar“, nakon provedene rasprave na Učiteljskom vijeću dana 7.2.2024., Vijeću roditelja dana 7.2.2024. i Vijeću učenika dana 1.2.2024. Školski odbor Osnovne škole „Centar“ na sjednici održanoj dana 8.2.2024. godine donosi:

ETIČKI KODEKS NEPOSREDNIH NOSITELJA ODGOJNO- OBRAZOVNE DJELATNOSTI U OSNOVNOJ ŠKOLI“ CENTAR“

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Etičkim kodeksom propisuje se skup pravila, odnosno etičkih načela, kojih se u radu i ponašanju u školi i školskom okruženju moraju pridržavati neposredni nositelji odgojno - obrazovne djelatnosti u Osnovnoj školi “Centar“ (dalje u tekstu: Škola).

Cilj Etičkog kodeksa je stvaranje ozračja u kojem je svim osobama zajamčen razvoj u skladu s njihovim sposobnostima i sloboda u stupnju u kojem se ne ograničava sloboda drugih osoba. Etički kodeks promiče ozračje u kojem svi učitelji i stručni suradnici u obavljanju svoje profesije čuvaju ugled i dostojanstvo svoje profesije te se odgovorno i etički odnose prema svojim kolegama, učenicima, roditeljima i ostalim osobama koje dolaze u kontakt sa Školom.

Izrazi u ovom Etičkom kodeksu navedeni u muškom rodu neutralni su i odnose na sve osobe: muškog i ženskog spola.

Članak 2.

Etičkim kodeksom uređuju se obveze i prava neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti (daljem u tekstu: učitelji i stručni suradnici), odnos učitelja i stručnih suradnika prema učenicima, odnos učitelja i stručnih suradnika prema roditeljima, strankama i ostalim radnicima škole, primjereni način ophođenja i odijevanja u Školi, druge odredbe ponašanja u školskom okruženju i neposrednom odgojno–obrazovnom radu te posljedice u slučaju povrede ovog Etičkog kodeksa.

Članak 3.

Čestitost, pravednost, humanost i uzajamno potpomaganje temelji su moralne filozofije i čine bit etike učitelja i stručnih suradnika.

Učitelji i stručni suradnici dužni su u svom radu postupati savjesno i odgovorno prema pravilima struke i u skladu s vrijednostima zaštićenim međunarodnim pravom osobito vodeći računa o pravima djece.

Učitelji i stručni suradnici dužni su posvetiti posebnu pozornost svojim nastavnim i drugim obvezama, koje će prihvatiti nakon realne procjene svojih sposobnosti i mogućnosti te ih kvalitetno i u potpunosti obavljati.

Nastavu i ostale poslove moraju održavati redovno , u utvrđenim terminima i trajanju.

Dužnost je učitelja i stručnih suradnika sudjelovati u radu svih stručnih tijela kako bi u argumentiranoj i konstruktivnoj raspravi izrazili svoje kritičko mišljenje i iznijeli konkretne prijedloge u cilju pravednog i odmjerenog izricanja odgojnih mjera.

Učitelji i stručni suradnici dužni su sudjelovati u javnom i kulturnom životu Škole te u izvannastavnim aktivnostima u skladu sa svojim interesima, sposobnostima i mogućnostima. U javnim istupima i djelovanju učitelji i stručni suradnici dužni su promicati humanističke vrijednosti čuvajući osobni ugled, profesionalno dostojanstvo i ugled Škole.

ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA UČENICIMA

Članak 4.

Učitelji i stručni suradnici dužni su postupati jednako prema svim učenicima bez diskriminacije ili pristranosti na temelju rase, boje kože, spola, dobi, nacionalnosti, etničke ili vjerske pripadnosti, socijalnog ili imovnog stanja, obiteljske situacije ili bilo kojoj drugoj osnovi.

Članak 5.

Učenike treba odgajati i obrazovati u skladu s temeljnim ljudskim vrijednostima istine, mira, ispravnog postupanja, ljubavi i nenasilja.

Članak 6.

Učitelji i stručni suradnici trebaju odgajati učenike prema načelu postizanja sklada misli, riječi i djela, u čemu trebaju biti primjer i uzor učenicima.

Članak 7.

Kod učenika treba poticati slobodan, odgovoran i ozbiljan pristup učenju uz primjenu najboljih stručnih, profesionalnih i znanstvenih metoda.

Učenike treba motivirati za učenje i druge oblike stvaralaštva, poticati na izražavanje vlastitog mišljenja te kod njih razvijati samopouzdanje.

Članak 8.

Učitelji trebaju biti objektivni i nepristrani pri ocjenjivanju učenika uz obvezu suzdržavanja od svih postupanja kojima bi se određeni učenici preferirali, a kod druge djece stvarao osjećaj manje vrijednosti i ljubomore.

Članak 9.

Dužnost je učitelja i stručnih suradnika uvažavati i prihvaćati učenike s različitim sposobnostima i interesima i omogućiti im odgovarajući intelektualni, emocionalni, moralni i duhovni razvitak u skladu s njihovim mogućnostima.

Učitelji i stručni suradnici se s posebnom pažnjom trebaju odnositi prema učenicima s teškoćama u učenju i teškoćama u razvoju.

Članak 10.

Kod učenika treba razvijati domoljublje, svijest o nacionalnoj pripadnosti i svim vrednotama povijesne, kulturne i etničke baštine Republike Hrvatske.

Članak 11.

Učenike treba odgajati da poštuju i uvažavaju sve osobe bez obzira na nacionalnu ili vjersku pripadnost u skladu s etičkim načelima, humanosti i čovjekoljublja.

Članak 12.

Zabranjeno je fizičko kažnjavanje učenika te svaka metoda psihološkog pritiska kojom se učenik dovodi u ponižavajući položaj ili se njime stvara osjećaj manje vrijednosti ili povrede dostojanstva učenika.

Zabranjeno je kažnjavanje neposluha učenika udaljavanjem iz razreda, osim ako su udaljeni iz razloga što su upućeni stručnoj službi ili ravnatelju Škole.

Članak 13.

Kod saznanja o bilo kakvom obliku fizičkog ili psihičkog nasilja nad učenicima ili bilo kojem drugom društveno neprihvatljivom ponašanju koje može štetiti razvoju i tjelesnom ili psihičkom integritetu djeteta, učitelj i stručni suradnik dužan je u najkraćem mogućem roku izvijestiti ravnatelja Škole, koji je o tome obavezan izvijestiti nadležne institucije.

Članak 14.

U obavljanju poslova odgojno obrazovne struke učitelji i stručni suradnici dužni su osobito brižno postupati sa svim informacijama kojima raspolažu o učenicima ili njihovim obiteljima uz obvezu da svi ti podaci predstavljaju profesionalnu tajnu.

Dužnost čuvanja službene i profesionalne tajne obvezuje i nakon prestanka rada u Školi, osim u situacijama kada je to odredbama posebnih zakona propisano, odnosno u postupcima pred nadležnim tijelima.

ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA RODITELJIMA/SKRBNICIMA

Članak 15.

Učitelji i stručni suradnici dužni su imati profesionalan i korektan odnos prema roditeljima/skrbnicima uz uvažavanje njihovih različitosti i čuvanje njihova dostojanstva.

Odnos učitelja i stručnog suradnika prema roditeljima/skrbnicima treba biti tolerantan uz obvezu uvažavanja stavova roditelja/skrbnika, vodeći računa o dobrobiti djeteta.

Članak 16.

Na zamolbu ili zahtjev roditelja ili skrbnika učenika, dužni su ga primiti na razgovor te saslušati ako se time ne remeti redoviti nastavni proces.

U vrijeme predviđeno za informacije učitelj je dužan biti dostupan svim roditeljima/skrbnicima zainteresiranima za razgovor.

Članak 17.

Učitelji i stručni suradnici trebaju se profesionalno odnositi prema informacijama koje dobiju od roditelja, čuvati tajnost povjerljivih informacija te integritet roditelja i učenika.

Članak 18.

Učitelji su dužni izvješćivati roditelje o uspjehu učenika, ponašanju i aktivnostima učenika te izostancima s nastave.

ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA MEĐUSOBNO, PREMA STRANKAMA I DRUGIM RADNICIMA ŠKOLE

Članak 19.

Odnos učitelja i stručnih suradnika prema radu i radnim obvezama mora biti stručan i profesionalan.

Neprihvatljivo je korištenje mobilnog telefona za vrijeme odgojno obrazovnog procesa

Članak 20.

Međusobni odnos učitelja i stručnih suradnika treba biti suradnički, temeljiti se na međusobnom poštovanju, kolegijalnosti, uvažavanju, međusobnoj pomoći i suradnji te profesionalnoj i ljudskoj solidarnosti.

Članak 21.

Učitelji i stručni suradnici dužni su suzdržavati se od ponašanja kojima mogu povrijediti stručni ugled ili način rada drugog učitelja, stručnog suradnika ili drugog radnika Škole. Neprihvatljivo je raspravljanje o radu i ugledu kolega s učenicima osobito u negativnom kontekstu.

Kod ukazivanja na određena postupanja ili ponašanja drugih učitelja, stručnih suradnika odnosno ostalih radnika Škole treba postupati korektno i obazrivo, pazeći da se primjedbom ili kritikom ne povrijedi ugled ili dostojanstvo osobe na čiji se rad ili postupanje ukazuje.

Članak 22.

Prema strankama učitelji i stručni suradnici obvezni su ponašati se kulturno i susretljivo i dati im svaku informaciju kojom raspolažu, odnosno uputiti ih nadležnoj osobi ili tijelu.

Članak 23.

Ophođenje s učenicima, roditeljima, radnicima Škole te svim drugim osobama s kojima učitelji i stručni suradnici svakodnevno komuniciraju treba biti kulturno, uljudno i na razini profesije koju obavljaju.

Članak 24.

Učitelji i stručni suradnici ne smiju tražiti darove, poticati darivanje niti primati ikakve darove za koje postoji pretpostavka da će posredno ili neposredno utjecati na njihovu objektivnost, ispunjavanje profesionalnih obveza te poštivanje profesionalnih prava i dužnosti.

Ucjene, mito i korupcija te drugi oblici nepoćudnih utjecanja koji vode kršenju stručnih kriterija, predstavljaju grubu povredu pravila ponašanja u odgoju i obrazovanju te time direktno štete ugledu Škole.

OSTALE ODREDBE

Članak 25.

Osobni izgled učitelja i stručnih suradnika mora biti primjeren djelatnosti koju obavljaju, decentan, neprovokativan, služben i ozbiljan.

Odjeća učitelja i stručnih suradnika treba biti čista, uredna, umjerenih krojeva, primjerena pozivu koji obavljaju.

Nije primjereno tijekom nastave nositi preduboki dekolte, prozirnu odjeću ispod koje su vidljivi intimni dijelovi tijela ili donje rublje, kratke majice koje ne prekrivaju tijelo, prekratke suknje, kratke hlače.

Članak 26.

Učitelji i stručni suradnici dužni su čuvati dignitet struke i izvan radnog vremena u Školi primjerenim i dostojanstvenim ponašanjem.

Članak 27.

Dužnost je učitelja i stručnih suradnika ukazivati na neprimjerene postupke ili postupanja glede nepoštovanja odredbi ovog Etičkog kodeksa ili druga neprimjerena ponašanja, vodeći

računa da se to izvrši na način kojim neće biti povrijeđeno dostojanstvo osobe koju se upozorava na takva štetna ponašanja.

Članak 28.

Apsolutno su zabranjena sva neprihvatljiva ponašanja: diskriminacija, uznemiravanje, spolno ili verbalno uznemiravanje, uzimanje alkoholnih i sličnih napitaka, pušenja ili konzumiranja opojnih sredstava.

Povreda odredbi ovog Etičkog kodeksa smatra se lakšom ili težom povredom profesionalnih obveza, za koje će osoba za koju je utvrđeno da ih je počinila odgovarati u skladu sa zakonskim odredbama.

Članak 29.

Svi učitelji i stručni suradnici koji temeljem svojeg položaja u Školi raspolažu podacima sa statusom povjerljivosti, trebaju štiti tajnost takvih podataka.

Nije dopušteno otkrivanje povjerljivih podataka o učenicima, učiteljima, stručnim suradnicima i ostalim zaposlenicima Škole drugim osobama niti bilo kojoj drugoj strani, osim ako je takvo otkrivanje dio uobičajenog tijeka posla u Školi ili ako postoji zakonska i/ili profesionalna obveza da se takve informacije objave.

Članak 30.

U slučaju opravdane sumnje odnosno prijave o povredi ovog Etičkog kodeksa ravnatelj Škole odnosno povjerenstvo koje imenuje ravnatelj Škole provest će postupak utvrđivanja odgovornosti konkretne osobe odnosno osoba.

U slučaju utvrđene povrede odredbi ovog Etičkog kodeksa ravnatelj Škole izreći će pisano upozorenje u skladu stavkom 2. članka 27. ovog Etičkog kodeksa.

Članak 31.

Etičkog kodeksa dužni su se pridržavati svi učitelji i stručni suradnici koji su na dan stupanja na snagu ovog Etičkog kodeksa u radnom odnosu u Školi.

Svaki učitelj i stručni suradnik koji će zasnovati radni odnos nakon stupanja na snagu ovog Etičkog kodeksa, prije sklapanja ugovora o radu dužan je upoznati se s odredbama ovog Etičkog kodeksa i pridržavati ih se u radu.

ETIČKO POVJERENSTVO

Članak 32.

Nepostupanje u skladu s načelima Etičkog kodeksa, odnosno njegova svjesnog kršenja, predstavlja povredu časti i radnih obveza.

Svaki učitelj i stručni suradnik ima pravo pokrenuti pred Etičkim povjerenstvom zahtjev za davanje mišljenja o sukladnosti određenog djelovanja ili ponašanja s načelima i pravilima Etičkog kodeksa.

Članak 33.

Za praćenje primjene odredaba Etičkog kodeksa i ispunjavanje obveza iz istoga, u Školi se osniva Etičko povjerenstvo.

Članak 34.

Etičko povjerenstvo ima predsjednika i dva člana, koje imenuje ravnatelj uz suglasnost Učiteljskog vijeća. Mandat Etičkog povjerenstva je 2 godine.

Članak 35.

Postupak pred Etičkim povjerenstvom Škole pokreće se zahtjevom za davanje mišljenja o sukladnosti određenog djelovanja ili ponašanja sa načelima i pravilima Etičkog kodeksa.

Uz zahtjev se mogu podnijeti relevantne isprave i materijal.

Članak 36.

Na temelju zahtjeva i drugih primljenih podataka Etičko povjerenstvo Škole donosi mišljenje i podnosi ga podnositelju zahtjeva.

Pri donošenju mišljenja nastoji se postići konsenzus svih članova povjerenstva. Ako to nije moguće, mišljenje se donosi temeljem stajališta većine članova povjerenstva, u pisanom obliku, u roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva.

Članak 37.

Mišljenje povjerenstva mora sadržavati slijedeće;

- opis zahtjeva i pitanja o kojima je povjerenstvo raspravljalo
- navode o načelima i pravilima Etičkog kodeksa koja su uzeta u obzir pri donošenju mišljenja
- stajalište o tome da li je ponašanje opisano u zahtjevu u skladu s Etičkim kodeksom
- razloge za mišljenje povjerenstva

Mišljenje Etičkog povjerenstva djeluje svojim autoritetom i treba služiti tumačenju Etičkog kodeksa i promicanju etičkog ponašanja u Školi.

Mišljenje ne obvezuje druga tijela i nije upravni akt.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 38.

Etički objavljuje se na oglasnoj ploči Škole i na mrežnoj stranici Škole

Članak 39.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom objavljivanja na oglasnoj ploči Škole.

Članak 40.

Ovaj Etički kodeks obvezuje u prvom redu sve učitelje i stručne suradnike kao neposredne nositelje odgojno-obrazovne djelatnosti, ali i ostale radnike Škole, bez obzira na njihov status i radno mjesto.

Ravnatelj je dužan prilikom sklapanja ugovora o radu s novozaposlenim radnicima upoznati ih s odredbama ovog Etičkog kodeksa.

Članak 41.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči Škole. Danom stupanja na snagu ovog Etičkog kodeksa prestaje važiti Etički kodeks KLASA: 003-05/09-01/05, URBROJ: 2170-55-01-09-1 od 17. prosinca 2009. god. .

KLASA: 011-03/24-02/03
URBROJ: 2170-1-59-01-24-1
U Rijeci, 8. veljače 2024. god.

Predsjednica Školskog odbora
Vesna Majetić Linić, prof.

V. Linić

Ovaj Etički kodeks oglašen je na oglasnoj ploči Škole dana 9. veljače 2024. god.

T. Bošković Sertić
Ravnateljica
Tina Bošković Sertić, prof